

การ

ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ศุภฤกษ์ งามแสง^{1*}เกสร กอกอง²

รับบทความ: 4 มีนาคม 2568 แก้ไขบทความ: 24 เมษายน 2568 ตอรับบทความ: 25 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 181 คน โดยใช้เกณฑ์การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง สูตรเครจซี่มอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราวัด 5 ระดับ เนื้อหาประกอบด้วย 1) ด้านผู้เรียน 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านครอบครัว และ 4) ด้านการจัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ (Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation) และสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา 2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ แสดงว่ามีความสัมพันธ์เกิดขึ้นจริง 3) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านครูผู้สอน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้

¹⁻² คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

* อีเมล: pun789066@gmail.com

The Factors Associated with Relationship Academic Achievement in Non-Formal Education Basic Curriculum of B.E. 2551 of District Learning Encouragement Center Si Samrong in Sukhothai Province

Suppharoek Ngamsaeng ^{1*}
Kasorn kokong ²

Abstract

This research article aims to study the factors related to academic achievement under the Non-Formal Basic Education Curriculum B.E. 2551 at the District Learning Promotion Center, Si Samrong District, Sukhothai Province. It is qualitative research. The sample group consisted of 181 upper secondary education students, determined using the Krejcie and Morgan sample size table. The research instrument used for data collection was a 5-level Likert scale questionnaire, which included four key areas: (1) Learner factors, (2) Teacher factors, (3) Family factors, and (4) Educational management factors. Data analysis employed statistics such as percentage, mean, standard deviation, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, and Multiple Regression Analysis to create a predictive equation for academic achievement.

The research findings revealed that:

1) The factors related to academic achievement were, overall, at a high level with a mean score of 4.08 and a standard deviation of 0.741. 2) There was a statistically significant high positive correlation at the .01 level between overall influencing factors and academic achievement, while other factors showed no significant relationship with the students' academic performance. 3) The correlation coefficient between the independent variable set and the dependent variable indicates an actual relationship, explaining the variance of the dependent variable. 4) The best predictors of academic achievement were learner-related factors and teacher-related factors, both of which had a statistically significant positive correlation at the .05 level.

Keywords: Information Systems, Educational Administration, Vocational Education

¹⁻² Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

* Email: pun789066@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาจึงต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญา และสังคม รู้จักคิดวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนแต่ละรายบุคคล สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ต้องเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามปรัชญา "คิดเป็น" เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม ศิลปธรรมและวัฒนธรรม มุ่งสร้างพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน โดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ และในแต่ละสาระการเรียนรู้ประกอบด้วย รายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกบังคับที่เน้นให้เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ทั้งนี้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้มอบหมายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เป็นภาคเรียนแรก จัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลให้คำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อวัดความรู้ความสามารถทางการเรียนทั้งด้านเนื้อหา ด้านวิชาการ และด้านทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน (อัญชลี ธรรมะวิธิกุล, 2553)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสุโขทัย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทและภารกิจหลักในการจัดการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ รวมทั้งอาจจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน จึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญ และมีบทบาทต่อการพัฒนาประชากรของชาติ (สมพงษ์ จิตระดับ และสุวิธิดา จรุงเกียรติกุล,

2556) นอกจากนี้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้ปรับปรุงแบบของกระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น ความคิดอ่าน ประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อมและศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการนำความรู้ ประสบการณ์ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนพัฒนาความรู้ทางวิชาการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น ส่งเสริมความรู้ด้านอาชีพสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

จากรายงานผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ของนักศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้เข้าทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกบังคับ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อเปรียบเทียบค่าขีดจำกัดล่างของผู้เข้าสอบกับค่าขีดจำกัดล่างระดับประเทศ จำแนกตามรายวิชาของสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต และสาระการพัฒนาสังคม มีค่าคะแนนเท่ากับ 3.62 สามารถสรุปผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ 1) รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง 12.47 คะแนน 2) รายวิชาสุขศึกษา พลศึกษา 17.07 คะแนน 3) รายวิชาศิลปศึกษา 12.00 คะแนน 4) รายวิชาทักษะการเรียนรู้ 12.38 คะแนน 5) รายวิชาคณิตศาสตร์ 12.22 คะแนน 6) รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตและสังคม 12.00 คะแนน 7) รายวิชาภาษาไทย 14.21 คะแนน 8) รายวิชาวิทยาศาสตร์ 14.98 คะแนน 9) รายวิชาสังคมศึกษา 13.86 คะแนน 10) รายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง 17.30 คะแนน 11) รายวิชาการพัฒนาตนเองชุมชน สังคม 16.45 คะแนน 12) รายวิชาช่องทางการพัฒนาอาชีพ 13.32 คะแนน 13) รายวิชาทักษะการพัฒนาอาชีพ 14.63 คะแนน 14) รายวิชาพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง 13.78 คะแนน จากผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 สะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง มีค่าคะแนนระดับคุณภาพ คือ ต้องปรับปรุงเร่งด่วน ดังนั้น สรุปได้ว่าสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาต่ำนั้น มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ดังนี้ 1) **ปัจจัยด้านศึกษา** ความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเดิม กับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้านของนักศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา 2) **ปัจจัยด้านครูผู้สอน** กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู เทคนิคและคุณภาพการสอนของครู และประสบการณ์ในการสอนของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มีการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล สามารถนำประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ สามารถทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการจดจำ 3) **ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ** การจัดบรรยากาศของสถานศึกษาและการจัดนิเทศภายในของผู้บริหารทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น รวมทั้งการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา การจัดการด้านการเรียนการสอนและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูจะทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ และอาจจะมีปัจจัยด้านอื่นๆ

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ในฐานะผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริม

การเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เพื่อนำผลไปพัฒนา ปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ในระดับอื่น ๆ และเป็นแนวทางในการบริหารงานการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษา มีความสัมพันธ์ที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษาของนักศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณภาพผู้เรียนจะดีขึ้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้เรียน ครูผู้สอน ครอบครัว การจัดการศึกษา หรือปัจจัยอื่นที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นนั้น ล้วนเกิดจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลที่เป็นปัจจัยสำคัญ การที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความตั้งใจเรียนไม่เหมือนกัน สาเหตุหนึ่งมาจากแรงจูงใจของผู้เรียนแตกต่างกัน ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็จะตั้งใจเรียนและประสบความสำเร็จในการเรียน ตรงข้ามกับผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจไม่ตั้งใจเรียนและประสบความสำเร็จ (Bruner, 1977) ทั้งนี้ ครูผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่มีเนื้อหาและวิธีสอนให้ตรงกับหลักสูตร เพื่อจะให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และเป็นแนวทางให้ผู้จัดการศึกษาพยายามจัดกิจกรรมและประสบการณ์แก่นักเรียน วิธีการสอนที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ คือ นักเรียนเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2550) และสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต ความรัก ความเข้าใจ การเอาใจใส่ในครอบครัว เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการ ถ้าคนในครอบครัวมีความพร้อมและให้การสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาสมาชิกในครอบครัวก็อาจเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แพรวพรรณ ตีใหม่, 2558) ในการนี้ คุณภาพการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดีเพราะหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนด

จุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา (อารียา สตราตัน, 2556)

นอกจากนั้น สภาพแวดล้อมและการบริการก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคงและสะอาด มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมของการวัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้และพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ในด้านความรู้ความจำความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ ต้องวัดให้ตรงตามจุดประสงค์ ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว เครื่องมือที่ใช้วัดต้องมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องและยุติธรรมโดยผ่านการหาคุณภาพที่ได้ผลออกมาเป็นที่ยอมรับ สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนได้โดยการเปรียบเทียบผลการวัดก่อนเรียนและหลังเรียน (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์, 2544)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

การสอนเป็นหนึ่งในกระบวนการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความหมายของการศึกษา คือ การส่งเสริมให้บุคคลเจริญเติบโตและมีความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาและพัฒนาขึ้นไปสู่ความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องจริงหรือสมมติ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล วัดผลประเมินเพื่อฝึกให้ผู้เรียนเผชิญหรือแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลายแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองกว้างขึ้น (ทิศนา แชนมณี, 2553)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งในด้านกระบวนการคิด และการปฏิบัติจริง โดยมีการสร้างแรงจูงใจ ความท้าทาย และความแปลกใหม่ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่ผู้เรียน (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2553) การจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ เพราะการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนา ทำให้ผู้เรียนรักการเรียน ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียน

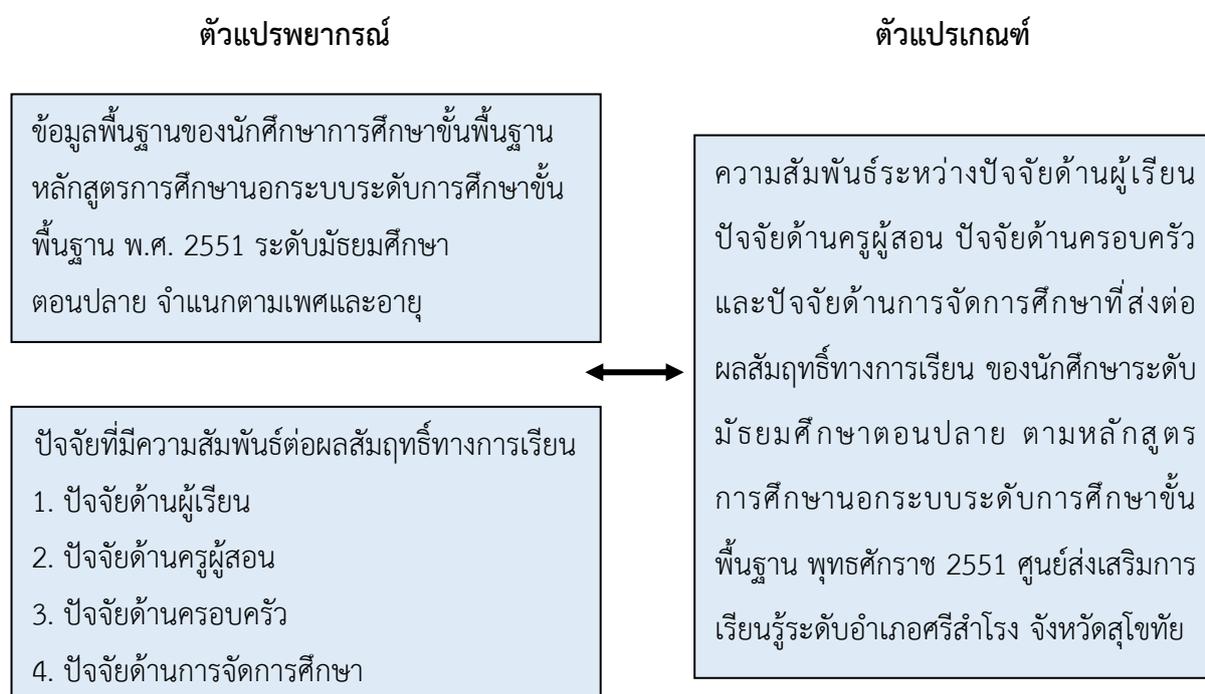
ช่วยลดความขัดแย้ง ทำให้เกิดความคล่องตัว โรงเรียนสามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การจัดการเรียนรู้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” และยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีธรรมชาติที่แตกต่างกัน ทั้งด้านวัย วุฒิภาวะ ความถนัด ความสนใจ วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนมีการดำเนินชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่และเรียนรู้ด้วยความสุข (อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล, 2554)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกำหนดระเบียบวิจัยได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรงจังหวัดสุโขทัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 345 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 181 คน ใช้เกณฑ์การหากกลุ่มตัวอย่างสูตรเครจซี่มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีเนื้อหา 4 ด้าน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ 1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารตำราต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาในการกำหนดข้อคำถามการสร้างแบบสอบถาม 2. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามและสำนวนภาษาของข้อความ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) 3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครอบคลุมความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาของการศึกษา (IOC: Index of item objective congruence) 5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์ 6. นำแบบสอบถามไปทำแบบทดสอบออนไลน์เพื่อนำไปใช้ไปทดลองใช้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในรายข้อ และทั้งฉบับ โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) 7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง จำนวน 181 ฉบับ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอความร่วมมือจาก ครู กศน.ตำบล ทุกตำบล ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนครบ 181 ฉบับ คิดเป็น 100 % แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่และร้อยละ มาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตาม

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้แจกแจงความถี่ และหาร้อยละ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ตรวจสอบ Multicollinearity และสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.08$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.741) อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ด้าน	ประเด็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์	ค่าสถิติ (n = 162)			อันดับ
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1	ด้านผู้เรียน	3.88	0.738	มาก	4
2	ด้านครูผู้สอน	4.21	0.752	มาก	1
3	ด้านครอบครัว	4.06	0.773	มาก	3
4	ด้านการจัดการศึกษา	4.18	0.702	มาก	2
	รวม	4.08	0.741	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย สรุปได้ดังนี้ ด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.21$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.752) อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.702) อยู่ในระดับมาก ด้าน

ครอบครัว ($\bar{X} = 4.06$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.773) อยู่ในระดับมาก และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.738) อยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ตรวจสอบ Multicollinearity และสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ดังตารางที่ 2

ตัวแปร ความสัมพันธ์	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
X ₁	1.00			
X ₂	.606**	1.00		
X ₃	.604**	.574**	1.00	
X ₄	.643**	.729**	.634**	1.00
Y	.905**	.737**	.683**	.907**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .905^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ R สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อธิบาย R² และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					
				R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	Durbin-Watson
.936 ^a	.876	.874	.37334	.876	626.196	2	178	.000	1.744

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม เท่ากับ 0.936 โดยชุดตัวแปรต้นสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 0.874 และทดสอบพบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เกิดขึ้นจริง

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ของตัวแปรพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

Model		Coefficients ^a				Collinearity Statistics		
		Unstandardized Coefficients	Std. Error	Standardized Coefficients	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	.965	.204		4.725	.000		
	รวมด้านที่1	1.320	.061	.725	21.789	.000	.632	1.582
	รวมด้านที่2	.468	.052	.298	8.958	.000	.632	1.582

R = .936, R² = .876, SE^{est} = .000, F = 626.196

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 2 ปัจจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน รองลงมาเป็น ปัจจัยด้านครูผู้สอน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้ $\hat{Y} = .965 + 1.320X_1 + .468X_2$

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยประเด็นที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยแสดงเป็นภาพรวม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.08) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.741) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ สรุปได้ดังนี้ ด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.21) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.752) อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.18) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.702) อยู่ในระดับมาก ด้านครอบครัว มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.06) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.773) อยู่ในระดับมาก และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.88) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.738) อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิชญ์ภักษ์กัญจน์ ปานเผือก, 2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านตัวนักเรียน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิจัยประเด็นที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การทดสอบ (Pearson Product-Moment Correlation) ตรวจสอบ Multicollinearity และสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการจัดการศึกษา ที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิชญ์ภักษ์กัญจน์ ปานเผือก, 2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) ระหว่างปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัย ด้านตัวนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ R และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อธิบาย R² และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยชุดตัวแปรต้นสามารถอธิบายความแปรปรวนเท่ากับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เกิดขึ้นจริง ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พจนีย์ มาสุข, 2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า 1) ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ตัวแปรที่พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 45.9

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 2 ปัจจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน รองลงมาเป็น ปัจจัยด้านครูผู้สอน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระณัฐวุฒิ อคคทพมโน (หนูเกื้อ), 2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R-SQUARE) ของสมการโครงสร้างตัวแปรภายในแฝงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) ได้

สรุป

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกการพิจารณาแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้เรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านครอบครัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องการวิจัยทั่วไป

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการศึกษาไปใช้

1. ปัจจัยด้านผู้เรียน นักศึกษาต้องให้ความสนใจ ตระหนักถึงการเข้าเรียนทุกครั้งที่มีการจัดการเรียนการสอน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซักถามครูผู้สอน หากไม่เข้าใจในเนื้อหาระหว่างการเรียนการสอน ติดตามผลของงานตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ครูที่ปรึกษา จึงควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในทุกๆ ด้าน มีการสำรวจนักศึกษาเป็นรายบุคคล ก็จะทำให้ทราบข้อมูลที่แท้จริง และหาแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพของตัวนักศึกษาเอง
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน ครูควรมีวิธีการสอน เทคนิคการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองต่อความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน

เพื่อผู้เรียนจะได้แสดงศักยภาพออกมาเต็มที่ และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในวิธีการเรียนรู้ ตลอดจน
 แจ้งผลการเรียน ติดตามปัญหา สนับสนุน และให้คำแนะนำ/ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. ปัจจัยด้านครอบครัว สถานศึกษาและครู ควรลงพื้นที่ออกติดตาม ประสาน และพูดคุยกับผู้ปกครองของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพูดคุยถึงปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านผลการเรียน กิจกรรมที่จะต้องเข้าร่วมกับสถานศึกษา ของนักศึกษาในเชิงปรึกษาหารือและขอความร่วมมือ ออกเยี่ยมบ้าน ติดตามนักศึกษา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปกครองเอาใจใส่ ชักถามพูดคุยปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาให้มากขึ้น รวมไปถึงการอธิบายและชี้แจงข้อดีของการสนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่นักศึกษา ชอบและสนใจ สนับสนุนความสามารถพิเศษของนักศึกษาและสนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสิ่งตนเองชอบ สนใจ และความถนัด เพิ่มเติมในวิชาที่นักศึกษาไม่เข้าใจ เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ และช่วยส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ด้วย

4. ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน-ภายนอกห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ที่สามารถสืบค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลา เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และครูควรมีการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัย และนำสื่อการเรียนการสอนมาพัฒนารูปแบบการสอนและใช้ประกอบในการเรียนการสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสนใจใส่ใจในการเรียน รวมทั้งสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่อง งบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษารวบรวมปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพื่อนำปัญหาและอุปสรรคมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการวิจัยในครั้งนี้ที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ทิตินา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.
- พจนีย์ มาสุข. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่* 5(3), 11- 25
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 1*. เดอะมาสเตอร์รูฟแมนเนจเม้นท์.
- พระณัฐวุฒิ อคควาตมโน (หนูเกื้อ). (2565). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ดุขภูนิพนธ์ครุศาสตร์ดุขภูนิพนธ์จิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)*.
- พิชญ์ภักษ์กาญจน์ ปานเผือก. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)*.
https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:142345
- แพรวพรรณ ดีใหม่. (2558). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในโรงเรียนและบรรยากาศในครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง)*.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2553). *คู่มือการจัดการระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. เทียนวัฒนา พรินทร์ตั้ง.
- สมพงษ์ จิตระดับ และสุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2556). *การประเมินผลการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ตามแนวพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551*. สำนักงาน กศน. กระทรวงศึกษาธิการ.

- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2550). *จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีญา สตาร์ตัน. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี* (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Adm/Areeya_S.pdf
- อัญชลี ธรรมะวิธิกุล. (2553). *การจัดการศึกษานอกระบบตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตอนที่ 1: หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักงาน กศน.
- _____. (2554). *การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตอนที่ 2: การจัดการเรียนรู้*. สำนักงาน กศน.
<https://panchalee.wordpress.com/2011/03/31/learning management>.
- Bruner, J. S. (1977). *The Process of Education international*. Harvard University Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.